

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Apare odată pe săptămână sub direcția și editura „SOLIDARITĂȚII” asociația institutelor financiare române

Redacția și administrația: Cluj, Calea Regele Ferdinand Nr. 38 (edificiul Băncii Agrare S. A. Priv. Cluj).

Membrii asociațiunii „SOLIDARITATEA”, sunt:

Agricola (Hunedoara), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Agrară, Soc. An. privilegiată Cluj, Banca Centrală pentru Industrie și comerț Cluj, Banca Poporală (Caransebeș, Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, (Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Boșșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare, (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreană, Chiorana, Chișetelana, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (Gherla), Cordiana, Coroana (Cluj), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Grănițerul Bănățan, (Mehadia) Insoțirea de credit (Veștem), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Alba-Iulia), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvorul (Sângiorgiu), Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana), Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiăna, Olteana, Oraviciana, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Iva-mare), Rîureana (Cap.-Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Secășana, Selăgeana, Silvania, Someșana, Speranța (Hosman), Șercăiana, Șoimul (Utoara), Șoimul (Vașcău), Tărnăveana, Timișana, Țibleșana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul (Tășnad), Zărândeana, Zlăgnea, Zorile.

ABONAMENTUL PE 1 AN LEI 120. — PE 1/2 AN LEI 60. NUMĂRUL 250 LEI.	COMITETUL DE REDACȚIE: Dom. RAȚIU, Ion I. LĂPĚDATU și Const. POPP Redactor responsabil: Vasile Vlaicu.	TAXA PENTRU INSERTIUNI: De fie-care cm ☐ 2 Lei. Bilanțurile după tarif special.
---	--	--

SUMARUL:

Intreprinderile forestiere române. — Contribuțiunile la rezolvarea crizei economice de Aristide Blank
Reforma financiară. — Economii și bugetul Angliei
— Cultura națională. — Discontul băncilor.
Ordonanța. Indrumări. — Cronica săptămânală.

Intreprinderile forestiere române.

Cea mai mare și singură întreprindere română forestieră din Ardeal și-a încheiat anul al doilea de activitate cu un profit de peste 3 milioane Lei.

Nădejdi mari ce s'au pus în această mare întreprindere ardeleană și așteptările mari nu s'au putut realiza în acești ani ai începutului. Cauza trebuie să o căutăm nu numai în cei 2 ani de activitate cari sunt neîndestulători pentru desfășurarea unui program așa vast de activitate ci mai mult în lipsurile materialului tehnic necesar în regimul de nesiguranță generală inaugurat prin diferite legi și ordonanțe contradictorii aduse în pripă fără o orientare serioasă economică-politică și în deosebi în mizeria transporturilor și în lipsa de prevedere a guvernanților cari nu au sprijinit cu bunăvoință și nu au asigurat cu legi și ordonanțe ocrotitoare necesitățile dezvoltării industriilor noastre începătoare.

Cu toate aceste piedici, cu toată situația nefavorabilă a vieții economice, cu toată neprotejarea industriilor noastre, analizând bilanțul întreprinderilor forestiere române, rezultatele ajunse după 2 ani de activitate sunt satisfăcătoare și dovedește evident o dezvoltare frumoasă și progresivă ai ramurilor ei de operațiune.

Este evident că activitatea unei întreprinderi forestiere în cei dintâi ani se mărginește la cumpărare de păduri, de investiții în regiuni forestiere, investiții în uzine, linii industriale, clădirii; producțiunea și desfacerea materialului lemnos rămânând chestia anilor următori.

Investițiunile au crescut aproape la dublu, față de anul trecut.

S'au cumpărat păduri în preț de 47 mil. Lei. În acestea se numără pădurile valoroase cumpărate dela Berger, Episcopia dela Oradea, pădurile Coroești, Closani, Lesnic, Coșnea, Borșa etc. Prețul acestor păduri în bilanț este prețul real de cumpărare.

Fabricele de cherestea în număr de 4 între care Poieni, Coșnele cu 5 gateri sunt evaluate la 3 mil. 600 mii Lei.

Liniile industriale ferate cu o lungime de 90 km. terminate și în funcțiune se cifrează la 11 mil. Lei.

Materialul tehnic luat după facturi, parcul de vagonete, locomotive, atelierele de reparaturi propriu face 8 mil. 700 mii Lei.

Materialul lemnos la 31 Decembrie 1921, făcea: a) 3.000.000 mt. cub. lemn de foc; b) 750.000 mt. cub. lemn moale; c) 22.261.989 mt. cub. lemn cherestea de brad.

Materialul lemnos gata s'a calculat după prețul din 1920 deci cu 30% sub valoarea reală creinduse astfel o rezervă latentă față de prețul urcat din anul curent. Aceasta evaluare și crearea de rezervă latentă s'a făcut din motivul ca întreprinderea dispunând de această rezervă considerabilă să fie pusă la adăpost de orice concurență și față de conjucturile nefavorabile ce ar putea fi create prin taxa exagerată, prin fluctuații valutare etc.

Aceasta evaluare va asigura o bază solidă întreprinderii și o mai favorabilă rentabilitate pe anul curent de gestiune, dând dovadă de largă prevedere a conducătorilor ei.

Între sumele cari au crescut în Contul Profit și Pierdere se remarcă Cheltuielile de exploatare, care se justifică parte prin urcarea costului de exploatare, parte prin intensificarea și mărirea producției.

Bilanțul s'a compus pe baze reale și evaluarea materialului gata sub prețul pieței este o garanție a viitorului acestei mari întreprinderi românești.

Problema transporturilor îmbunătățindu-se conjucturile devenind tot mai favorabile, cercarea intensivă a pieței de lemn transilvănean din partea Ungariei fiind înlesnită și prin inițiativa guvernului maghiar de a pune la dispoziție vagoanele necesare de transport, vor da o soluție favorabilă cauzei, și ne dau speranță că fiind delăturate în parte greutățile cari ai, împedecat avântul acestei întreprinderi în cindintăi ani ai activității ei, în curând își va lua locul prin ce se cuvine în viața economică a țării noastre.

Crușarea și renunțarea sunt cele mai bune mijloace de apărare contra jafului și contra pirateriei în comerțul de azi. Pedepsiți speculatorii prețurilor, renunțând la cheltulala, ce vi-o pretind ei.

„Cine are urechi de auzit, să auză“, a zis Mântuitorul. Cine are ochi de văzut, să vadă, că „Revista Economică“ se etsingura foale românească luptând, pentru solidari-

„Contribuțiuni la rezolvarea crizei economice de Aristide Blank“.¹⁾

Sub acest titlu avem înaintea noastră ultima lucrare a domnului Aristide Blank, apărută întâi în „Manchester Guardian“, suplimentul din Iulie 1922, al colecțiunii „Reconstrucția Europei“. Autorul, conducător al uneia din cele mai de seamă Instituțiuni financiare românești, e cunoscut în literatura economică și înainte de războiul mondial. Amintim numai lucrarea privitoare la scumpirea și ieftinirea traiului, din epoca neutralității.

Contribuțiunile ultime ale dlui Aristide Blank, formulate lapidar, concis, au darul să provoace discuțiuni interesante. Spre deosebire de ceilalți „doctori“, cari s'au îndeletnicit cu boala organismului nostru economic, D-Sa nu se pierde în atmosfera nebuoasă a unor teorii generale, neacomodabile împrejurărilor speciale din țara noastră, dar totodată nici nu se face vinovat de paliative, de măsuri mărunte, demne de un cârpaci, când este vorba de rezolvarea crizei economice

Domnul Aristide Blank este un adevărat raras avis în lumea noastră bancară. Poate că este singurul băncher, care simte datoria de a depăși cadrul de interese financiare particulare și cu o largă cunoaștere a realităților economice se încumetă să îmbrățișeze problema finanțelor și refacerii economice laolaltă, în întregul ei.

Ceace ni se pare nouă ca punct caracteristic al contribuțiunilor dlui Aristide Blank, este acesta: pe când aproape toate soluțiile propuse până acum sunt de ordin special și țintesc refacerea economică și financiară a țării prin anumite măsuri tehnice în cadrul producției actuale, și din venitul național existent, în lucrarea de care vorbim se deschide perspectivă nouă vieții economice, se condiționează ceace e natural, marea operă a refacerii de mărirea venitului național. Numai mărirea producției — și la aceasta revine punerea în valoare a unei părți din bogățiile petrolifere ale Statului — va putea în primul rând să ne procure terenul prielnic pentru a re-clădi economiceste țara întregită.

Și acum să trecem la câteva din propunerile dlui Aristide Blank.

După ce ne arată situația dinainte de război, D-Sa descrie noua situație economică și financiară și grelele sarcini, datoria externă și internă lăsată depe urma războiului pentru unitatea națională. Recunoscând, ceace e foarte just, ca măsurile de îndreptare ale situațiunii noastre financiare ca și a întregii reconstrucții naționale trebuie să fie de ordin

1) Tipărită în editura „Cultura Națională“. Pg. 39. București 1922.

nu numai material, ci și moral — ceace presupune desigur o revoluționare a spiritului public — auto și propune contractarea unui mare împrumut extern, având ca scop retragerea bonurilor de tezaur, refacerea căilor ferate, aranjarea plăților externe pertru datoriile negustorilor etc. Pe lângă acest mare împrumut extern, dl Aristide Blank socote necesară o urcare cu caracter trecător a circulației fiduciare, prin contractarea unui nou împrumut la Banca Națională. Această soluție, la prima vedere pare paradoxală, în fond merită să fie studiată, dacă ținem seama de scopul căruia urmează să slujească inflația propusă de autor: răscumpărarea titlurilor de Stat interne — ca bonuri de tezaur, rente pentru expropriere, de spăgubiri și diferitele datorii flotante *sub alte forme* ale Statului. Dl Aristide Blank deci în fond nu este inflaționist și noi credem că mai a'les acum, în preajma campaniei de toamnă într'o formă sau alta, dacă vrem să evităm perturbații mari pe piața comercială și să nu dăunăm interesele mai majorității a producătorilor agricoli, este o necesitate să urcăm circulația monetară (necesitățile comerțului de cereale o cer imperios!) și să realizăm totodată metode noi pentru accelerarea circulației monezilor, întrebuițând într'o măsură mult mai largă ca instrumente de plată, surogatele acesteia.

Inflația cu caracter trecător, care va putea da loc la critici interesate, găsește în proiectul dlui Aristide Blank un sfârșit rațional prin retragerea treptată a hârtiei-monedă în schimbul devizilor de care dispune Statul printr'o parte afectată în acest scop din împrumutul extern.

Toate aceste propuneri ar rămâne deziderate onorabile, dar imposibil de realizat, dacă ele nu ar fi însoțite de mărirea producției, ceace în planul dlui Aristide Blank se înfăptuește prin societatea propusă alcătuită de băncile creditoare și Statul român pentru exploatarea unei părți din terenurile petrolifere, care societate ar fi întemeiată pe principiul unei colaborări, capitalului străin rezervându-se ceva mai puțin de jumătate (45%). Numai prin intensificarea și lărgirea producției se va putea ajunge și la echilibrarea *reală* a bugetului public, despre care tratează ultimul capitol din lucrare.

„Socotim că” contribuțiunile la rezolvarea crizei economice alcătuiesc într'adevăr o contribuțiune demnă de o cât mai largă discuțiune. Ele sunt cu atât mai interesante, cu cât vin dela un om străin de preocupările mărunte ale vieții politice de partid și sunt caracterizate pe de o parte de un simț al realității, familiar celor cari lucrează efectiv zi de zi, ceas de ceas, în mijlocul frământărilor economice, iar pe de altă parte ele resfrând un spirit preocupat de binele obștesc.

Ne este teamă însă că și în cazul când se vor recunoaște adevărul și utilitatea celor propuse de dl Aristide Blank luptele politice vor împiedica realizarea lor. Înainte de orice, la noi, interesele de partid și anumite idei preconcepute, cari slujesc unor grupări drept lozinci foarte rentabile, innăbușă apărarea intereselor generale!

În ori ce caz, trebuie să mulțumim aceluia care a găsit răgaz să pună în discuție — și în totalitatea ei — problema refacerii economice și financiare.

I. Vornicu.

Reforma financiară.

Comisiunea fiscală compusă din peste 80 de membri foști miniștri de finanțe, reprezentanții tuturor marilor instituțiuni economice și financiare ale țării, profesorii de finanțe, specialiștii financiari și un mare număr de deputați și senatori, s'au întrunit ieri dimineață în sala Senatului.

Opoziția n'a luat parte.

Dl ministru de finanțe a arătat scopul acestei întruniri, ca membrii să ia cunoștință de directivele generale călăuzitoare la reforma fiscală la care vor lucra cu toții.

A arătat apoi că reforma trebuie să cuprindă trei puncte cardinale în jurul cărora va avea să se stabilească și cuprinde sarcinile cetățenilor României Mari.

1. Unificarea celor 4 sisteme sub care trăim, pentru egalizarea sarcinilor cetățenilor români.
2. Stabilirea unui regim de impunere care să țină seamă atât de prefacerile economice și sociale ce au survenit precum și de neputința menținerii unora din vechile impozite.
3. Sarcinile extraordinare lăsate de război.

*

După acesta a trecut la examinarea veniturilor diferitelor cedule conchizând numai pentru suprimarea cedulei C. urmând ca o parte din impunerile acestei cedule să fie trecute la cedula A. și la alte cedule.

În ce privește impozitul suplimentar progresiv pe venitul global, el va fi o consecință normală a stabilirii impozitelor cedulare și nu va fi luat în ceretare decât după ce comisiunea va fi ameliorat propunerile la celelalte impozite.

*

După terminarea discuțiunilor, s'a hotărât că fiecare membru al comisiunii să studieze impozitele unei cedule și cu observațiunile cari le vor face vor fi supuse la discuțiunile generale la toamnă.

Economiile și budgetul Angliei.

Sir Robert Horne, ministerul de finanțe al Angliei a făcut în parlament o largă expunere a situației financiare a Angliei.

Prevederile bugetare, a spus ministerul de finanțe au fost în totul realizate. Politica de economii adoptată de guvern a făcut ca criza actuală să nu aibă o influență dăunătoare asupra echilibrului bugetar. Cele două comisii cea a cheltuelilor civile de sub prezidenția ministerului de finanțe și cea a cheltuelilor militare de sub prezidenția lui Churchill se ocupă cu restrângerea cheltuelilor statului. Se speră că nu numai în bugetul viitor se vor putea realiza economii importante ci chiar și în cel în curs.

Cu referire la datoriile Angliei către Statele Unite, a declarat că la cursul de astăzi aceste datorii se urcă la 938 milioane livre sterline. Grație însă politicii financiare a guvernului, plata anuităților dobânzi și amortismente au fost prevăzute în buget. Din luna iulie anul trecut până acum, datoria flotantă a Angliei a fost redusă la 400 milioane lire sterline. În ultimul timp Statele-Unite au comunicat că ar vedea cu plăcere începerea unor tratative în vederea consolidării datoriilor. Guvernul a numit o comisiune, din care face parte și ministerul de finanțe, care va pleca în curând în America spre a trata cu guvernul din Washington consolidarea datoriilor Angliei către Statele-Unite.

Noua Bancă Austriacă de emisiune.

După multe deliberări pentru a se salva țara din criza catastrofală inevitabilă, guvernul și toate partidele din țară au hotărât înființarea unei noi Bănci de emisiuni: Banca Austriacă.

Consiliul Național austriac a început deliberarea statului noii bănci de emisiune a republicii austriace. Raportorul proiectului de lege este deputatul Schull. Noua bancă de emisiune va purta numele de „Banca Austriacă“ (Oesterreichische Bank). Sediul ei va fi Viena. Capitalul acționar va fi de 100 milioane franci elvețieni împărțit în un milion acțiuni de câte 100 franci, din care la început nu se va emite de cât 16 milioane franci. Acțiunile vor fi nominative. Statul austriac garantează pentru capital și pentru un venit de cel puțin 6 la sute de acțiune în franci francezi elvețieni, luându-se ca baza relațiunea între francul elvețian și cursul aurului actual.

Dispozițiunile pentru adunarea generală sunt ca și cele ale fostei Bănci austro-ungare. Pentru fie-

care 25 acțiuni, acționarul va avea drept la un vot, maximul de voturi pentru un singur acționar va fi o sută.

Consiliul general se compune din 21 membrii. Președintele consiliului va fi numit de guvern, un vice-președinte va fi numit din sânul acestui consiliu de către ministrul de finanțe și un alt vice-președinte de către consiliul general însuși. Consiliul va putea cuprinde cel mult șase membrii de naționalitate străină. Un comisar numit de guvern va exercita supravegherea din partea statului.

Banca obligată să preia plăți pe comptul administrației financiare austriace și să efectueze plăți până la concurența sumelor încasate.

Republica austriacă își va concentra pe cât posibil serviciul plăților la această bancă de emisiune.

Cultura națională.

Popoarele se măsoară nu numai în războaie prin bubuituri de tun descărcări de puști și bombe, ci mai ales în timp de pace prin așezăminte, întocmiri și legiuiri înțelepte. Aceasta măsurare de puteri e cea adevărată. Războiul ține doar câțiva ani, după care urmează vreme îndelungată a păcii binecuvântate. Războiul nu se face doar decât pentru pace. Nimeni nu vrea războiul de dragul războiului. De aceea învingătorii din timpul de pace sunt adevărații învingători. Ei sunt de altfel și cei mai buni pregătitori ai zilelor de încercare a războiului. — Sunt popoare viteze în războiu, dar nemernice în lucrările de pace; tocmai de aceea sunt ursite pieriei. Așa au fost Hunii, Goții, Cumani și alții cari de mult sau stins. Dar astăzi unde sunt? S'au topit în marea nesfârșită și în veșnică lucrare a învingșilor lor mai tari decât ei prin lucrările culturii pașnice. Chiar și vecinii noștri Bulgarii au suferit o grea știrbire a firei lor. Turano-mongolice prin slavizare. Sunt rare popoarele care să învingă, de o potrivă, în pace și în războiu, cu armele distrugătoare, cași cu cele apărătoare și creatoare. Neamul nostru românesc e unul dintre aceste puține. În adevăr, e o mare însușire a neamului nostru că și-a păstrat firea și limba sa latină, precum și conștiința română în ciuda tuturor dușmanilor de veacuri. E dovada cea mai puternică despre trăinicia și puterea noastră de viață. Această trăinicie și putere de viață acum, când a ajuns, în sfârșit, la libertate deplină, trebuie întărită și dezvoltată și mai mult prin așezăminte de cultură națională, potrivit cu timpul nostru. Mai mult decât întocmirile de bună stare materială (case, șuri, hambare, crășme și ospătării, trenuri, tramvaie, prăvălii ș. a.) așezămintele culturale (școlai, biserica, societăți, reuniuni de înaintare ș. a.) sunt cele

caer asigură viitorul și nemurirea oamenilor și a popoarelor. Numai gândul fie păstrat în forma științei, fie mai ales în aceea neperitoare a artei, birue totul și ajunge mai departe decât firele telegrafice și telefonice. Gândul singur străbate de apururi și pretutindeni. Ne vom da seama de acest adevăr cântând sau cetind nemuritoarea poezie a lui Mihail Eminescu „Mai am un singur dor“, privind un tablou de Nicolae Grigorescu, sau ascultând o cântare frumoasă de Porumbescu sau de Iacob Murășianu. Unde e pulbera celor ce au făcut minuni de frumusețe? Ea nu mai e nicăiri. Vânturile o vor fi spulberat sau o vor spulbera de mult în cele patru colțuri ale lumii, dar gândurile înmărmurite de ei pentru veci în cuvinte, în culori sau în sunete vor trăi deapururi și vor vesti mărirea reamului nostru chiar și când n'ar mai fi nici un Român pe pământ. De aceea e datoria tuturor oamenilor de bine și în rândul întâiu al societăților culturale să ajute înaintarea aceasta sufletească a neamului lor. Datoria aceasta și-o îndeplinește „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român“ cu reședința în Sibiiu, când chiamă toată suflarea din cuprinsul României întregite să-i dea ajutor la marea ei întreprindere culturală, care e loteria ei, cumpărând cât mai multe bilete dela această loterie.

Discontul băncilor.

Banca Angliei a redus etalonul de discont dela $3\frac{1}{2}\%$ la 3% .

Banca Italiei a redus după 2 ani de fixitate a etalonului dela 6% la $5\frac{1}{2}\%$.

Celelalte etalonuri sunt următoarele:

Berlin 5%	Madrid $5\frac{1}{2}\%$
Wiena 7%	Stockholm $4\frac{1}{2}\%$
New-York 4%	Tokio 8%
Londra $3\frac{1}{2}\%$	Sofia $6\frac{1}{2}\%$
Paris 5%	București 6%
Amsterdam $4\frac{1}{2}\%$	Athina $6\frac{1}{2}\%$
Bruxelle $4\frac{1}{2}\%$	Rusia 6%
Italia $5\frac{1}{2}\%$	Praga 5%
Elveția $3\frac{1}{2}\%$	Varsovia 7%
Kopenhaga $\%$	Calcutta 5%

Ordonanțe. Indrumări.

Taxa vamală de import a blănăriei.

Printr'un jurnal al consiliului de miniștri s'a hotărât liberul import al blănăriei dela art. 82. din tariful vamal, și anume piele de blăni de cerb, căprioară, câine, oaie, miel, capră, epure, epuraș, șopi,

opossum și mosc, impunându-se la taxa vamală tarifară și în plus la o taxă de lux egală cu de două ori taxa vamală tarifară.

*

Suspendarea lucrărilor comisiei de naționalizare a s. a.

Comisia de naționalizarea societăților anonime existente din nouile provincii și de autorizarea înființării de noi societăți anonime în aceste ținuturi și-a suspendat lucrările până la toamnă. Până atunci, însă se va face o cercetare asupra situației societăților anonime existente în Transilvania, Banat, Bucovina, și Basarabia, fiindcă s'a constatat că unele din aceste societăți înființate de curând, s'au constituit în vechiul regat după legile acestuia și apoi și-au transferat sediul în nouile ținuturi, ca să scape de condițiile de înființare cerute de legile ardeleni, bucovinene sau basarabene.

După ce se va termina această anchetă, comisia va fixa condiții speciale în privința sediilor acestor societăți.

CRONICA SĂPTĂMĂNEI.

Exportul zahărului din Cehoslovacia va fi liber din 1 Octombrie, asemenea și cocsul.

Ținerea de cursuri pregătitoare pentru muncitori a ordonat guvernul tuturor prefectilor din orașele cari sunt centre industriale.

Bank of England intenționează la Arad să înființeze o sucursală și mai multe întreprinderi industriale.

Creditul Lyonnaise stă în tratative cu Creditul Fonciar din Budapesta pentru a i cumpăra toate co-interestațiile din Ardeal.

Cererea de concesiune a orașelor pentru gazul metan a fost respinsă din motivul că statul cedând exploatarea gazului în mâni private va putea exploata mai favorabil gazul.

Desființarea comisiilor județene de cumpărare și aprovizionare. Pe ziua de 15 Iunie a. c. desființându-se comisiile județene de cumpărare și aprovizionare, atribuțiile acestora pentru exportul vitelor cornute și a porcilor au fost trecute asupra prefecturilor de județ respectivi până la noi dispoziii.

Prețul grăului în urma secerișului a scăzut considerabil. Se așteptă încă o scădere de circa 30% .

Greva muncitorilor metalurgici din Cluj s'a terminat ajungând la un spor de salar de $10-15\%$.

Fabrică de vase zmălțuite la Mediaș. O fabrică cehoslovacă stă în tratative cu orașul Mediaș

pentru cesionarea terenului necesar la construirea unei fabrici de vase zmălțuite. Aceasta întreprindere să bazează pe forța gazului metan.

Reșița. După informațiile ce avem guvernul va pretinde schimbare în conducerea uzinelor Reșița.

Fabrică de dopuri de plută se înființează în Oradea ca societate anonimă cu capital de 6 Mil. lei cu un personal de 80 muncitori.

Supraîncărcarea vagoanelor. Direcțiunea generală a C. F. R. aduce la cunoștința generală că o supra încărcare mai mare de 5 la sută peste greutatea portativă a vagonului cantitatea care depășește toleranța de 5 la sută se descarcă și se pune imediat la dispoziția predătorului printr'un aviz. Înștiințarea predătorului se face prin stația de predare. Dacă însă predătorul în timp de 30 de zile nu ia nici o dispoziție marfa se va scoate la licitație, până atunci însă șefii de stație vor veghea ca mărfurile provenite din supra greutate și lăsate sub cerul liber, să fie bine păzite de paznicii stațiunii.

„ALBINA“

instituit de credit și economii în SIBIU.

Publicațiune.

În senzul art. XXXVI. §. 29 din anul 1876:

1. Suma scrisurilor fonciare în circulațiune la 30 Iunie 1922 . . . Lei 2 000,000—
2. Suma împrumuturilor ipotecare, ce servesc drept garanție la scris. fonciare . . . . . „ 2.101,797.48
3. Valoarea realităților, ce servesc de acoperire la împrumuturile ipotecare . . . . . „ 13 978,823—
4. Suma fondului special de garanție al scrisurilor fonciare . . . . . „ 280,000— care se administrează separat și este plasat în următoarele efecte:

N/K 720.000— Scris. fonciare 4 1/2% „Pester Ungarische Commercialbank“, Budapesta.

SIBIU, 30 Iunie 1922.

Consiliul de administrație.

BANCA

„ECONOMUL“

inst. de cred. și econ. societate anonimă, CLUJ.

Prin această escriem concurs pentru ocuparea unui post de

funcționar Contabil

devenit vacant la centrala noastră.

Doritorii de a ocupa acest post își vor înainta ofertele în scris până la 15 August a. c. dovedind, că au absolvat vre-o academie, sau școală superioară de comerț, și că au o praxă corespunzătoare. Cererea va cuprinde un mic „curriculum vitae“ indicânduși tot odată și pretenziunile de salariu. Este în interesul reflectanților de a se prezenta și în persoană.

Cluj, la 22 Iulie 1922.

Direcțiunea
Băncii „ECONOMUL“.

Un tânăr

absolvent de școală comercială superioară află aplicare *ca practicant* la inst. de arte grafice „Ardealul“ s. a. Cluj, str. Memorandului Nr. 22.

Ofertele sunt a se trimite în scris.

Vedeți, că economia oamenilor deștepți se întemeiază pe administrarea cuminte a averilor disponibile. Veți chivernisi deci din averile voastre, cel puțin, ceasurile vieții și sănătatea voastră.

Târgul de cereale

după buletinul oficial al Bursei Brăila.

Cereale vândute în Oborul Brăila la 10 - 15 Iulie

Grâu vândut piața Brăila Lei	—	per 100 kgr
Porumb „ „ „ „	370—	„ „ „
Orz nou „ „ „ „	390—	„ „ „
Ovăș „ „ „ „	430—	„ „ „
Secară „ „ „ „	—	„ „ „
Meiu „ „ „ „	—	„ „ „
Fasole „ „ „ „	—	„ „ „

Bursa.

Dispariția agentului de schimb Istrati și astăzi este comentată de toate cercurile financiare și comerciale maicuseamă că toți funcționarii săi cum și remizierii dau cele mai favorabile informațiuni asupra cinstei lui. Dl N. Stoica agent de schimb a fost însărcinat cu verificarea registrelor pentru a se constata definitiv la ce sumă se ridică pierderile ce vor avea de suferit clienții acestui agent.

Tendința bursei slabă.

Leul fiind în urcare în târgul de devize din Paris, cursurile din capitală au fost mai slabe.

Târgul de efecte.

Cotări oficiale la Bursa din București și târgul liber.

%	Divid.	Luna Iulie						
		19	20	21	22	24	25	—
Efecte:								
5%	—	82 —	82 —	82 —	Bursa închisă	82 —	81 —	
5%	—	81 ³ / ₄	81 ³ / ₄	81 ¹ / ₂		81 ¹ / ₂	81 ¹ / ₂	
5%	—	82 —	82 —	81 ⁷ / ₈		82 ¹ / ₂	82 —	
Bănci:								
500	320	11.500	11.500	11.500	Bursa închisă	11.500	11.500	
500	100	960	960	960		960	945	
500	50	950	950	950		940	940	
500	16%	500	520	520		520	510	
100	—	—	—	—		—	—	
500	65	230	230	230		230	230	
Intreprinderi:								
500	20%	2700	2700	2640	Bursa închisă	2660	2670	
500	—	2270	2380	2290		2230	2340	
1000	—	1150	1150	1150		1150	1150	

Schimbul de Bani.

	Paritatea în Lei înainte de războiu		Luna Iulie						
			19	20	21	22	24	25	—
Cursul la București									
100	L. 100	1400 —	1360 —	1365 —	Bursa închisă	1380 —	1350 —		
100	" 100	—	—	—		—	—		
100	" 105	390 —	385 —	370 —		375 —	—		
100	" 105	—	—	—		—	—		
100	" 105	—	—	—		—	—		
100	" 125	39 —	36 ¹ / ₂	35 ¹ / ₂		33.50	36 —		
1	" 25	—	—	—		—	—		
100	" 100	780 —	785 —	745 —		745 —	745 —		
100	" 100	—	202 —	200 —		202 —	200 —		
100	" 100	—	—	—		—	—		
100	" 100	108 —	101 —	100 —	100 —	103 —			
1	" 5	174 —	170 —	163 —	166 —	164 —			
Paris									
100	Fr. 100	7.40	7.60	7.50	Bursa închisă	7.40	—		
1	" 5	11.83	11.94	11.83		11.78	—		
1	" 25	52.30	53.19	62.67		52.53	—		
100	" 100	55.20	54.80	55.40		55.20	—		
100	" 125	2.42	2.40	2.45		2.57	—		
100	" 105	—	26.70	26 —		—	—		
100	" 105	—	—	—		—	—		
100	" 105	—	0.04	0.08		0.04	—		
100	" 100	227.50	229.50	226.75		224.50	—		

„ARDEALUL“ institut de arte grafice, societate anonimă, Cluj.

Prospect de emisiune.

Ca institutul de arte grafice «Ardealul» s. a. Cluj să poată lua o dezvoltare mai mare și să poată satisface tuturor cerințelor de azi, Adunarea generală extraordinară, ținută în 21 Iulie 1922 a aprobat urcarea capitalului societar dela 1,000.000 Lei până la 4,000.000 Lei.

În baza autorizărei primite, Consiliul de administrație a institutului de arte grafice «Ardealul» s. a., Cluj lansează prospectul prezent pentru 12.000 bucăți acțiuni noi à 250 Lei nominal, pe lângă următoarele condițiuni:

1. Vechile acțiuni (8000 buc.) à 250 Coroane (125 Lei) se cumulează și posesorii lor, vor primi pentru 2 acțiuni à 250 Coroane (125 Lei) câte o acțiune à 250 Lei. Vechi acționari cari au acțiuni în număr fără soț, vor putea completa acțiunile lor din noua emisiune.

2. Fiecare acționar vechiu va putea cumpăra din emisiunea nouă după fiecare 2 acțiuni vechi à 250 Coroane (125 Lei) câte 2 acțiuni noi à 250 Lei cu prețul nominal de à 250 Lei.

3. De fiecare acțiune nouă se mai plătește 20 Lei cheltueli de emisiune.

4. Dreptul de optare se poate exercita până la 15 Septembrie 1922.

5. Restul de acțiuni precum și acțiunile neoptate de vechii acționari, rămân la dispoziția Consiliului de administrație și se vor vinde și neacționarilor. Pentru aceste acțiuni neoptate se primesc de pe acum prenotări, Consiliul de administrație însă își rezervă dreptul de a le selecționa.

6. Prețul acțiunilor optate se varsă în 3 rate și anume:

a) la optare 80 Lei, plus 20 Lei cheltueli de emisiune de fiecare acțiune.

b) 70 Lei per acție până la 31 Octombrie 1922.

c) 100 Lei per „ „ „ 31 Decembrie 1922.

7. Acțiunile se pot plăti și integral. Pentru ratele vărsate, acționarii vor beneficia de o dobândă de 7%, iar pentru ratele restante vor plăti 8% interese de întârziere.

8. Față de acționarii cari nu-și achită ratele până la 31 Decembrie 1922, se va aplica articolul 8 din statutele societății.

9. Despre acțiunile subscrise se vor extrada Titli provizorii până la preschimbarea lor în acțiuni.

10. Optarea, prenotările și vărsămintele se fac la sediul societății Cluj, str. Memorandului 22.

11. Adunarea generală, care se va ține după încheierea subscrierilor, va fi îndreptățită să stabilească mărirea capitalului societar, în proporție cu subscrierile intrate, la o sumă mai mare sau mai mică de 4,000.000 Lei.

12. Acțiunile noi vor avea drept la dividenda anului 1923.

Cluj la 21 Iulie 1922.

Consiliul de administrație.